

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ ΈΚΘΕΣΗΣ (18/1/2015).

A. Το άρθρο αναφέρεται στην ύπαρξη διαφόρων κοινωνικών ταυτοτήτων που αρχίζει κάποιος να αποκτά από την οικογένεια ακόμα. Άλλες από αυτές είναι σταθερές, γιατί έχουν μεγάλη κοινωνική αξία και προσδίδουν ανωτερότητα, γι' αυτό και τις προβάλλουν, και άλλες όχι. Έτσι υπάρχει η πολιτική ταυτότητα, η επαγγελματική ή η τοπική η οποία είναι παραδοσιακά ισχυρή. Αναφέρεται μάλιστα ένα παράδειγμα, της Κρητικής καταγωγής, που δύο αδέρφια την αντιμετώπιζαν εντελώς αντίθετα. Ωστόσο, υπάρχουν και οι αναπαραστάσεις των ταυτοτήτων στο νου των ανθρώπων ανάλογα με πολλούς κοινωνικούς παράγοντες. Έτσι οι 34 ταυτότητες αλλάζουν διαρκώς και δεν υπάρχουν «φυσικές» ούτε «αυθεντικές» ταυτότητες. Αν θεωρούνται ως «φυσικές» τότε προκαλούν καχυποψία, προκαταλήψεις, στερεότυπα και κοινωνικές διακρίσεις. Ένα τέτοιο παράδειγμα είναι η ταυτότητα του φύλου.

B1. Η απόδοση ταυτοτήτων αποτελεί χαρακτηριστικό στοιχείο της σύγχρονης εποχής. Δηλώνει, άλλωστε, και την ποιότητα των αξιών που επικρατούν σήμερα, καθώς και της πτώσεις των ιδανικών και της ηθικής, αφού η απόδοση ταυτότητας ισοδυναμεί πολλές φορές με την περιθωριοποίηση ατόμων που επιλέγουν να ζουν ή να δρουν διαφορετικά από την μάζα. Οι προκαταλήψεις και οι διακρίσεις είναι ο κυρίαρχος λόγος για τον οποίο συμβαίνουν τα παραπάνω. Θεμέλιο των διακρίσεων είναι ο φόβος για το διαφορετικό, για το καινούργιο για το ασυνήθιστο.

B2.

α) Πολλές θετικές αξίες αποδίδονταν στο «Κρητικός» και συστηματικά προβάλλονταν η τοπική του ταυτότητα γενικά συνώνυμη με τη λεβεντιά, την ντομπροσύνη, την αντοχή, την ειλικρίνεια, την αλληλεγγύη, την τιμιότητα και πολλά άλλα προτερήματα, ακόμη και το χιούμορ.

Γίνεται χρήση ενεργητικής σύνταξης για να τονιστεί το υποκείμενο της ενέργειας.

β) Στηρίζουν τις προκαταλήψεις και τις διακρίσεις σε στοιχεία των ταυτοτήτων που τα θεωρούν αυτονόητα.

Χρήση παθητικής σύνταξης για έμφαση στην ίδια την πράξη.

B3. ιδανικά : αξίες

αλληλεγγύη: αλληλοβοήθεια

προτερήματα: πλεονεκτήματα

αυθεντική: γνήσια

πεποίθηση: άποψη

B4. «Είδη κοινωνικών ταυτοτήτων» (τίτλος χωρίς σχόλιο)

«Κοινωνικές διακρίσεις» (τίτλος με σχόλιο)

Γ. Έκθεση

Ζητείται άρθρο. Απαραίτητος ο τίτλος: 'Ο Ρατσισμός – φαινόμενο του Σήμερα'

Α Ζητούμενο: **Φαινόμενα ρατσισμού**

Α. φυλετικού

1. η αρνητική αντιμετώπιση των μειονοτήτων και των μεταναστών,
2. η αναβίωση του φασισμού και του ναζισμού,
3. οι εθνικιστικές αντιλήψεις,
4. η άνιση αντιμετώπιση των εγχρώμων σε πολλές χώρες,
5. ο αντισημιτισμός.

Β. κοινωνικού

1. η αντιμετώπιση των περιθωριακών και άλλων κοινωνικών ομάδων (ναρκομανών, αποφυλακισμένων, φορέων - ασθενών με AIDS κ.λ.π.),
2. ο θρησκευτικός και ιδεολογικός ρατσισμός,
3. οι διακρίσεις αναφορικά με τη θεώρηση των επαγγελματιών ως ανώτερων και υποδεέστερων κοινωνικά,
4. η στάση απέναντι στα άτομα με ειδικές ανάγκες,
5. οι ταξικές διακρίσεις,
6. η υποτίμηση της γυναίκας, κυρίως στις υπανάπτυκτες χώρες.

Β Ζητούμενο: **Αίτια ρατσισμού**

1. Η λειτουργία των φορέων κοινωνικοποίησης (οικογένειας, παιδείας κ.λ.π.)

- αναπαράγει και διαιώνίζει στερεότυπα και προκαταλήψεις,
- εμποτίζει τη συνείδηση των νέων, σε μια εύπλαστη ηλικιακά φάση της ζωής τους, με πνεύμα διακρίσεων.

2. Το χαμηλό επίπεδο παιδείας

- απουσία κριτικής προσέγγισης των πραγμάτων,
- αντιεπιστημονική θεώρησή τους.

Οι άνθρωποι γίνονται εύκολα θύματα προπαγάνδας, οπαδοποιούνται και υιοθετούν ρατσιστικές αντιλήψεις.

3. Η ανεργία και τα δυσεπίλυτα κοινωνικό-οικονομικά προβλήματα

- εξωθούν σε ρατσιστική στάση απέναντι σε άτομα άλλης φυλής ή εθνικότητας, που γίνονται τα εξιλαστήρια θύματα,
- προκαλούν παθογενή κοινωνική συμπεριφορά (βία, εγκληματικότητα κ.λ.π.) ομάδων μεταναστών και αναπτύσσουν τα ξενοφοβικά σύνδρομα των γηγενών πληθυσμών.

4. Η κρίση των αξιών και η ηθική εξαχρείωση που παρατηρείται στο πλαίσιο της σύγχρονης καταναλωτικής και ανταγωνιστικής

κοινωνίας

- το πνεύμα του εύκολου πλουτισμού (το ιδανικό του «ελάσσονος μόχθου») οδηγεί σε απάνθρωπες συμπεριφορές,
- ο άνθρωπος, συχνά, αντιμετωπίζεται ως μέσο και όχι ως αυθύπαρκτη αξία.

5. Η αρνητική λειτουργία της πολιτικής ζωής

- ο ρατσισμός αξιοποιείται ως μέσο αποπροσανατολισμού των πολιτών από τα πραγματικά προβλήματα. Ορισμένοι ηγέτες καλλιεργούν αίσθημα ξενοφοβίας για λόγους εσωτερικής «κατανάλωσης» και κομματικής αξιοποίησής της
- μερικοί πολιτικοί για ψηφοθηρικούς λόγους προβάλλουν εθνικιστικές αντιλήψεις.

6. Ο φόβος της πολιτιστικής αφομοίωσης και αποεθνοποίησης.
Στην εποχή μας

- η επιχειρούμενη παγκοσμιοποίηση με τα ισοπεδωτικά της χαρακτηριστικά λειτουργεί ως παράγοντας πολιτιστικής αλλοτρίωσης των λαών,
- τα μεταναστευτικά ρεύματα εμφανίζονται να απειλούν την εθνική ομοιογένεια των χωρών υποδοχής.

7. Η συμπλεγματική προσωπικότητα ορισμένων ατόμων
επιδιώκει την αυτοεπιβεβαίωσή της

- *υπερτονίζοντας* τα αρνητικά στοιχεία των *άλλων*
- «*κατασκευάζοντας*» υποτιμητικά γνωρίσματα.